

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Podivín, příspěvková organizace

Sadová 864, 691 45 Podivín

Identifikátor školy: 600 112 004

Termín konání inspekce: 12. – 13. listopad 2003

Čj.:	14-1044/03-11026
Signatura:	ol4ax102

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Město Podivín se sídlem Masarykovo nám. 180, 691 45 Podivín zřídilo dne 1. 9. 1994 Mateřskou školu Podivín, (dále jen MŠ) jako příspěvkovou organizaci. Ve školním roce 2003/2004 je zapsáno k docházce 88 dětí ve věku od 3 do 7 let. Ty jsou rozděleny do čtyř heterogenních (věkově smíšených) tříd. Provoz školy je od 6:30 do 16:00 hodin. MŠ má zpracovaný vlastní vzdělávací program.

Předškolní zařízení sdružuje kromě MŠ i školní jídelnu s kapacitou 150 jídel, jejíž činnost nebyla inspekci hodnocena.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací činnost v MŠ zabezpečuje sedm plně kvalifikovaných pedagogických pracovníků včetně ředitelky s plným pracovním úvazkem, Jedna z nich si rozšiřuje svoji odbornost studiem speciální pedagogiky na vysoké škole. Na nepravidelnou výpomoc mají důchodkyni, která pracuje na částečný úvazek a je nekvalifikovaná. Má pedagogickou školu pro vzdělání učitelů národních škol. Rozložení pracovní doby učitelek nebylo v jednotlivých třídách z hlediska potřeb dětí a provozu tříd vždy dobře promyšleno (pozdní ranní scházení dětí, individuální přístup k dětem).

Organizace školy je dána v plánu výchovné práce. V něm a v pracovních povinnostech jsou stanoveny kompetence i povinnosti všech pracovníků, nejsou však vyvážené z hlediska jejich práv. Organizační struktura vyhovuje potřebám školy, stejně jako stávající informační systém zajišťující pracovníkům včasné a úplné informace. Je postaven především na každodenním kontaktu ředitelky se všemi zaměstnanci, ale využívány jsou i další formy (nástěnky, porady). Pedagogické rady probíhají v souladu s plánem, málo se však zabývají pedagogickými problémy, více řeší organizační záležitosti. Svou funkci poradního orgánu tak plní jen částečně. O jednáních jsou vedeny záznamy s malou vypovídací hodnotou.

Ředitelka nemá ve vztahu k naplňování vzdělávacího programu MŠ promyšlený systém vedení. Své řízení založila na každodenní vzájemné spolupráci, komunikaci a na zkušenostech učitelek. Je otevřena novým trendům v předškolním vzdělávání. Zatím ale nedokáže získané poznatky plně zúročit k motivaci učitelek k uplatňování progresivních metod při práci s dětmi. Provozní zaměstnanci, včetně školní jídelny, svou činností vhodně přispívají k plnění daných úkolů.

Plán kontrolní činnosti postihuje celou školu, jak z hlediska provozních potřeb, tak kvality výchovně-vzdělávacího procesu. Více však staví na nahodilých poznatcích, než na podrobné analýze práce jednotlivých učitelek. Hospitační činnost je realizována, stanovené cíle vycházejí

z koncepce MŠ. Nejsou však vždy specifikovány a diferencovány v souladu s potřebami jednotlivých učitelek, především začínající. Ředitelka sice adresně projednává závěry z kontrolních zjištění s pracovníky, analýzou výsledků se však prokazatelným způsobem nezabývá. Vzhledem k dlouholeté odborné praxi většiny učitelek využívá pro zpětnou vazbu především neformálních konzultací, které jim však neposkytují potřebné poznatky pro další práci. Také začínající učitelce není věnována pravidelná systematická péče.

Velkou pozornost ředitelka věnuje vlastnímu vzdělávání. Učitelky se naopak aktivit, které by byly přínosem k realizaci cílů MŠ zúčastňují jen málo (menší nabídka, především k *Rámcovému programu*). Semináře, kterých se účastnily více vycházely ze jejich zájmů.

Systém hodnocení pracovníků včetně stanovených kritérií je zpracován.

Personální podmínky jsou dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Jednopatrová budova MŠ je umístěna v klidném prostředí uprostřed rozlehlé a udržované zahrady. Její starší, ale účelné vybavení sportovním a dětským zařízením (kovové skluzavky a průlezký, zakrytá pískoviště) umožňuje dětem sportovně pohybové vyžití.

MŠ má k pedagogické práci vynikající prostorové podmínky. Pro výchovně-vzdělávací činnost jsou využívány čtyři kmenové třídy s odpovídajícím zázemím (herny, sociální zařízení, šatny, přípravný jídel, úložné prostory), z nichž dvě jsou v přízemí a dvě v patře. Jejich vybavení je účelné a podnětné. Pouze dětské stolky a židličky nezohledňují rozdílnou tělesnou výšku dětí. Vnitřní uspořádání všech místností je promyšlené, jejich vhodné členění vytváří zázemí pro skupinovou i individuální práci s dětmi. Také stávající herní koutky, které jsou esteticky a lákavě vybaveny, poskytují příležitosti pro herní činnosti nejrůznějšího druhu. Estetická úprava a pěkná výzdoba tříd i přístupových a společných prostor výtvarnými pracemi dětí i učitelek, přispívají k příjemnému prostředí, které působí vkusně a podnětně. V technickém podlaží budovy se nachází víceúčelová prostorná tělocvična a další místnosti pro ukládání vybavení na zahradu.

MŠ má dostatek hraček, pomůcek pro hru, velkou zásobu pracovního a výtvarného materiálu, přírodnin a vše je v průběhu dne dětem volně dostupné. Vybavení tříd vhodným sportovním náradím je dobré, ale nebylo v potřebné míře všude využíváno. Učitelky mají k dispozici audiovizuální techniku (televizi, radiomagnetofony, videopřehrávače), pianina, varhany a učitelskou knihovnu vybavenou odbornou i dětskou literaturou. Ve všech třídách jsou instalovány zvlhčovače vzduchu.

Využívání hraček a učebních pomůcek ředitelka sleduje v rámci svých orientačních vstupů do tříd. K obnově nábytku a modernizaci materiálních podmínek MŠ dochází postupně a promyšleně. Úprava zahrady a její účelná modernizace (dřevěným sportovním zařízením) je jedním z prioritních cílů MŠ. Širší veřejnost nevyužívá materiálně-technického zázemí MŠ.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

V současné době kolektiv MŠ zpracovává a uvádí do praxe vlastní vzdělávací program, který vychází z dokumentu „Rámcový program pro předškolní vzdělávání“ (č.j. 14 132/01-22). Jde

o pracovní verzi s rozpracovanou oblastí výchovně-vzdělávací práce, která naznačuje cesty jejího plnění. Program se však zatím málo zabývá podmínkami pedagogického procesu. Při jeho tvorbě MŠ podcenila význam zpracování analýzy z hlediska hledání příčin a souvislostí ve vzdělávací činnosti. Formální stránka je vedena snahou přiblížit se osobnostnímu rozvoji dětí, ale uplatňování nového přístupu není v praxi ještě zcela pochopeno a realizováno. Z předloženého písemného plánování vyplývá zatím malá promyšlenost i nejasnost mezi dlouhodobým a krátkodobým záměrem MŠ.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Daný evaluační systém zatím nezachycuje a nevyhodnocuje přehledně pedagogický proces. Kontrola je sice prováděna častými vstupy ředitelky do tříd, není však systematická a promyšlená z hlediska dalšího odborného rozvoje pedagogických pracovníků, ale i vzhledem k začínající učitelce. Případná zjištění a další opatření nenavazují v plné míře na koncepční záměry, a tím se snižuje funkce kontroly jako zpětné vazby pro učitelky. Významné místo v kontrolním systému ředitelky zaujímá zatím jen pravidelné vyhodnocování výchovně-vzdělávací práce učitelkami ve třídách, a to vždy po určitých tematických celcích.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je částečně účinný.

Z hlediska psychohygieny vytváří MŠ dostatečný prostor pro dětské hry, většinou i pro přirozené pohybové aktivity. Poměr mezi spontánními a řízenými činnostmi je v průběhu dne převážně vyvážený. Zařazování krátkých tělovýchovných cvičení po svačině a po obědě není vhodné. Rámcově stanovený režim dne nevymezuje jasně požadovanou dobu k podávání dopolední svačiny, a tím se nedodrжуje tříhodinový dopolední interval mezi jídlem. Také jednotná doba vydávání oběda pro všechny třídy najednou vede v některých třídách ke zbytečným prostojeům. Naopak je zajištěn dostatečný prostor pro pobyt venku a je respektována potřeba individuálního spánku po obědě. Zavedený pitný režim není dětmi aktivně využíván. Z hlediska vývojových a individuálních potřeb dětí učitelky výchovně-vzdělávací činnost cíleně nediferencovaly. Kultura stolování má průměrnou úroveň.

Vnější informační systém je funkční, využívá běžných mechanismů jako jsou každodenní kontakty učitelek s rodiči při předávání a vydávání dětí. Důležité a aktuální informace pro rodiče jsou zapracovány v řádech zveřejněných v písemné podobě na nástěnkách. MŠ se prezentuje prostřednictvím regionálního tisku, veřejnými vystoupeními dětí, výstavkami dětských výtvarných prací především v místním Penzionu pro důchodce. MŠ má zřízenou webovou stránku.

Organizace výchovně-vzdělávací práce i přes některé nedostatky odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce ve spontánních a řízených činnostech

Příprava vzdělávací činnosti byla prováděna rutinně, většina učitelek využívá svých dlouholetých odborných zkušeností. K plánování práce s dětmi využívají pracovní materiál „Barevné kamínky“. Nabídky pro plnění stanoveného cíle postrádala větší promyšlenost z hlediska její rozmanitosti. Výchovně-vzdělávací činnost ve třídách probíhala dle daných dílčích úkolů rozpracovaných do tematických bloků. Byly plánovány pro celou skupinu dětí, nevycházely z jejich individuálních předpokladů a možností. Zvolené metody a formy práce směřovaly více k plnění úkolů výchovných složek, než ke stimulaci jednotlivých dětí a jejich

osobnostnímu rozvoji. Určené cíle některé učitelky neformulovaly přesně nebo je vztahovaly ke své činnosti, místo k činnosti dětí, méně tak respektovaly jejich individuální potřeby. Pedagogický sbor se prokazatelně snaží o uplatňování nového pojetí předškolní výchovy při práci s dětmi, zatím ale s ne příliš výraznými výsledky. Jen ojediněle byly nové formy práce uplatňovány ve výchovně-vzdělávací činnosti.

Organizace činností umožňovala dětem samostatné rozhodování i vlastní volbu, většinou zohledňovala i jejich individuální tempo. Učitelky však věnovaly větší pozornost řízeným činnostem, které v některých třídách probíhaly v rámci spontánních. Prostředí, vybavenost tříd i připravenost pomůcek nabízel možnosti jak ke spontánním, tak k řízeným aktivitám. Vhodně rozmístěné hračky a pomůcky umožňovaly rozmanité hrové, pohybové i další činnosti a přirozeným způsobem motivovaly děti ke hře. Jejich motivace pro spontánní činnosti byla založena na nabídce vycházející z prostředí jednotlivých tříd. Tato nabídka byla běžně dostupná, bohatá a vcelku přitažlivá. Umožňovala uspokojit různorodý dětský zájem, včetně svobodné volby nabízených činností. Dětem byly volně k dispozici veškeré pomůcky k realizaci námětových, tvořivých i konstruktivních her. Mohly samy volit mezi připravenou nabídkou (zaměřenou většinou výtvarně, někde pohybově) nebo se zaměstnat podle vlastního přání, což někde vedlo k jejich přirozenému učení. Učitelky do her vstupovaly jen ojediněle. Dětem sice ponechávaly volnost, ale málo podporovaly jejich seberealizaci a aktivitu. Jen občas, spíše nahodile, se jim dařilo využít vzniklé situace k přirozenému, nenásilnému rozvíjení a obohacování dětských poznatků. Sledované řízené činnosti plynule přecházely z herních aktivit a opět se k nim vracely. K plynulosti přispívala i postupně podávaná svačinka.

Pro řízené činnosti učitelky získávaly děti sice nenásilně, ale spíše vnější než vnitřní motivaci při které využívaly především slovních metod. Byly založeny hlavně na podřizování se pokynům a plnění zadaného úkolu v určeném čase, kterým se děti celkem ochotně podřizovaly, nebyly navozeny přirozeně. Důsledně používaly tématického zaměření zpracovaného plánu. Byly prováděny cílevědomě, skupinově i frontálním způsobem pro všechny děti současně. Jejich návaznost na přímé zkušenosti a dětské zážitky byla malá. Učitelky se více zaměřovaly na procvičování poznatků a dovedností, než na rozvoj fantazie a tvořivosti dětí. I když byly činnosti doplněny manipulačními a pohybovými prvky, jednalo se téměř vždy o plnění zadaných úkolů. Pokud byly aktivity realizovány formou společného zaměstnání neměly odpovídající diferenciaci nároků a požadavků vzhledem k věkové struktuře a schopnostem dětí.

Příjemné prostředí ve třídách i otevřenost dětí v projevech svědčily o hezkých vztazích. Přispívalo k tomu i pozitivně laděné hodnocení dětí. Při něm se učitelkám dařilo děti povzbuzovat, upevňovat jejich sebedůvěru a pocit jistoty. Komunikace probíhala sice přirozeně, ale nebyla učitelkami vždy promyšleně rozvíjena, zejména v řízených činnostech. I když se snažily vytvářet co nejvíce příležitosti k verbálnímu vyjadřování dětí, jejich projev především při frontální práci převažoval nad projevem dětí. Také kladené otázky nebyly vždy promyšleny tak, aby vedly k rozvoji jejich volného vyjadřování.

Spontánní a řízené činnosti byly hodnoceny jako dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pro pohybový rozvoj dětí byly vytvořeny velmi dobré prostorové podmínky. Menší pozornost MŠ věnuje rozvoji jemné motoriky. Při upevňování návyků správného držení příboru, lžice a tužky chyběla ze strany učitelek větší důslednost. Sebeobslužné dovednosti v šatně a při jídle mají dobrou úroveň, děti jsou většinou samostatné. Menší péče je věnována hygienickým a zdvořilostním návykům. Komunikační schopnosti jsou na velmi dobré úrovni. Děti komunikují bez zábran, mají bohatou slovní zásobu, kterou přirozeně užívají. Jazykovému a řečovému projevu dětí byla věnována odpovídající péče. Projevy autonomního chování, přiměřená

schopnost dětí spolupracovat a přijímat různé sociální role byly zaznamenány v odpovídající míře. Zatímco MŠ přiměřeně rozvíjí praktické myšlenkové operace a schopnosti (zejména v oblasti analýzy, syntézy a diferenciací), tak naopak méně rozvíjí fantazii a tvořivost v hrových činnostech. Ve výtvarných a hudebních aktivitách však děti prokazovaly dobrou úroveň těchto dovedností. Poznatky vztahující se k životnímu prostředí jsou pozitivně ovlivněny prostředím, ve kterém je MŠ umístěna.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti je dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí“ , kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 3. 1998 č.j. 289/98 ze dne 9. 2. 1998*
2. *Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 10. 6. 2003*
3. *Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2003“ ze dne 1. 10. 2003*
4. *Školní řád, bez data*
5. *Vnitřní řád školy, bez data*
6. *Denní režim - bez data*
7. *Přehled výchovné práce 1., 2., 3. a 4. třídy ve školním roce 2003/2004*
8. *Seznamy dětí ve školním roce 2003/2004*
9. *Evidenční listy dětí 1., 2., 3. a 4. třídy ve školním roce 2003/2004 –*
10. *Přehled docházky ve školním roce 2003/2004*
11. *Rozhodnutí o zařazení dětí do MŠ*
12. *Plná moc k odvádění dětí z MŠ pro školní rok 2003/2004*
13. *Diagnostický list dítěte*
14. *Kritéria pro hodnocení pedagogů a jejich vzdělávací činnosti, Kritéria pro hodnocení provozních pracovníků – bez data*
15. *Plán výchovné práce pro školní rok 2003/2004*
16. *Plán hospitační činnosti, bez data*
17. *Záznamový arch pro hospitaci*
18. *Záznamy z pedagogických rad*
19. *Dokumentace k zařazení integrovaného dítěte do MŠ ze SPC Novoměstská 21, Brno*
20. *Podkladová inspekční dokumentace – mateřské školy“ ze dne 30. 10. 2003,*
21. *Dotazník pro ředitele před inspekcí – bez data*
22. *Kniha úrazů vedená od roku 1995*
23. *Jednací protokol*
24. *Školení zaměstnanců BOZP ze dne 27. 8. 2003*
25. *Docházka zaměstnanců*
26. *Inspekční zpráva č.j. 122 309/99-11087*

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 10. 6. 2003 není v souladu s “Rozhodnutím, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 3. 1998 č.j. 289/98 ze dne 9. 2. 1998

Pozitivních výsledků MŠ dosahuje s dětmi při práci „Metoda dobrého startu“.

ZÁVĚR

Pro výchovně-vzdělávací práci má MŠ vcelku příznivé personální podmínky. Zatím nedořešené je rozložení pracovních úvazků učitelek, které nevychází z potřeb dětí a jen v malém rozsahu umožňuje individuální práci s nimi. Vedení lidí s převážně dlouholetými zkušenostmi umožňuje ředitelce dobře zabezpečit chod MŠ. Stávající kontrolní mechanismy neposkytují učitelkám potřebnou zpětnou vazbu, vedoucí k zlepšování výchovně-vzdělávací činnosti. Málo také slouží ředitelce pro účinné metodické vedení učitelek, a to především začínající. Promítá se v něm nejasnost v nových přístupech k předškolnímu vzdělávání. Materiálně-technické podmínky vhodně podporují výchovně-vzdělávací proces, a proto MŠ usiluje o jejich stále zlepšování.

Pedagogický kolektiv začíná realizovat určité změny ve prospěch zkvalitnění úrovně pedagogické práce v MŠ, zejména vhodnou organizací přechodu mezi řízenými a hrovými aktivitami. Takto směřuje i ve svém vzdělávacím programu, který však nepromýšlí v širších souvislostech z hlediska stanovených vzdělávacích cílů. Při práci s dětmi zatím převládá tradiční způsob práce s nižší mírou individualizace a zvýšenou tendencí k organizování činností dětí.

Opatření, která ředitelka přijala od poslední komplexní inspekce, byla zejména ve prospěch zajištění individuálního odpočinku dětí. Větší pozornost škola věnuje také plánování výchovně-vzdělávací činnosti, i když zatím bez viditelnějších výsledků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ludmila Kamenská	L. Kamenská v.r.
Členové týmu	Mgr. Marie Koutná	Marie Koutná v.r.

V Břeclavě dne 21. listopadu 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. 12. 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Eliška Ryšavá

Eliška Ryšavá v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Ludmila Kamenská 17. listopadu 1a, 690 02 Břeclav. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KúJmk, odbor školství, Žerotínovo n.3/5,Brno	2004-01-12	12-1026/04-952
Město Podivín	2004-01-12	12-1026/04-952

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
	14-1045/03 -11026	Připomínky nebyly podány.